

ANTON BENVIN (1935-1996)

IN MEMORIAM

Iznenada, u jeku stvaralačkog rada i planova za buduće pothvate, napustio nas je rektor Papinskog hrvatskog zavoda u Rimu, mons. dr. Anton Benvin. Nije ovdje mjesto opširnije govoriti o brojnim njegovim zaslugama i postignućima u crkvenoj zajednici i u mnogim kulturnim i znanstvenim područjima. O tome su, u tužnom povodu njegove smrti, drugi već kazali ono najvažnije, a trebat će o njegovu djelu govoriti i opet, i temeljite.

Nama je ukratko podsjetiti na djelatnost mons. Benvina vezanu za proučavanje i promicanje Marulića. Neprolazne su njegove zasluge na tom polju, kao što je nezaboravna zdušnost i polet kojim je stupio u krug marulologa. Nažalost, nije ostalo puno pisanih tragova te njegove zauzetosti, i stoga utoliko više treba ovdje o njoj prozboriti. Na prvom mjestu svakako nam je napomenuti besprijekornu organizaciju »Akademске svečanosti u čast Marku Maruliću, laiku teologu i hrvatskom trojezičnom piscu« koja je održana u studenom 1994. godine na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, uz sudjelovanje domaćih i stranih proučavatelja Marulićeve ostavštine i pred mnogobrojnim slušateljstvom. Ni samoga toga skupa, ni popratnih zbivanja - među kojima je i audijencija za sudionike kod Svetog Oca - zacijelo ne bi bilo bez iznimna zalaganja mons. Benvina. Akademска svečanost nije samo proširila glas o Marulu u Vječnom Gradu, nego je njome udaren temelj za budući međunarodni znanstveni skup o našem piscu, ocu hrvatske, ali i klasiku kršćanske književnosti; taj je budući simpozij bio mons. Benvinu na srcu, usuđujem se kazati, možda ponajviše od svih zadaća i planova kojima je istovremeno bio *spiritus movens*. Pa ako se, u neugasloj namjeri, uspije na tom temelju izgraditi zgrada, održati znanstveni skup, bit će to velika slava Marulova, ali i doličan *hommage* čovjeku koji je takav događaj zamislio i pokrenuo njegovo ostvarivanje.

Nije u ovom kontekstu nevažno spomenuti i tobožnje sitnice: s koliko je brige i savjesnosti mons. Benvin izlazio ususret našim ne malobrojnim zamolbama, npr.

da nam pribavi ovu ili onu stranicu iz Marulićeva rimskog autografa *Repertorija*, jer snimak koji posjedujemo nije uvjek dovoljno čitak; da proslijedi poslane mu knjige Marulićevih djela na ovu ili onu rimsku adresu, i sl.

Zbog brojnih obveza odgađao je pisanje više zacrtanih priloga o Maruliću: stigao je, koliko mi je poznato, objaviti samo jedan: »Prijateljstvo kao teološka tema u Marka Marulića« (*Kačić* 25/1993). Tu je kao svestran erudit dao prilog poznavanju Marulićeve teološke misli, ali i upozorio na odjeke Ciceronova spisa *De amicitia* u Marulića.

Našao je ipak vremena da nam se pridruži u Splitu: na prošlogodišnjem okruglom stolu govorio je o temi »Marulić i tisak, otkriće novih svjetova, katoličke misije«; uspoređivao je Marula s drugim njemu toliko dragim auktorom, Šimunom Kožičićem Benjom, žustro sudjelovao u raspravi, pridonio sadržajnosti i vrijednosti znanstvenoga kolokvija. Pred sobom je imao samo nacrtak teksta, koji nažalost nije nikada uspio u konačnom obliku poslati uredništvu *Colloquia Maruliana*. Ostala je neostvarena i želja nas koji smo poticali mons. Benvina da osvijetli Marulićev odnos prema još jednom auktoru kojega je izvrsno poznavao: prema Hilariju iz Poitiersa, kojemu je posvetio svoju doktorsku disertaciju (*Isusovo krštenje u kristologiji i soteriologiji sv. Hilarija iz Poitiersa*, Rim 1969). No i onim što je stigao učiniti trajno se upisao među zaslužne proučavatelje i poklonike glasovitoga Splićanina.

Svima koji su okupljeni oko projekta Sabranih djela Marka Marulića, okrugloga stola o Maruliću i godišnjaka *Colloquia Maruliana* Anton Benvin ostat će u nezaboravnu sjećanju onakav kakva smo ga vidjeli u travnju 1996. u Splitu i na Šolti: komunikativan, srdačan i blag kad je posrijedi kontakt s bližnjim; energičan, poduzetan, zahtjevan prema sebi i drugima kad je riječ o zadaći koju treba obaviti; neumoran u težnji da djeluje na korist promicanja hrvatske kulturne baštine i na dobrobit svojega naroda.

Bratislav Lučin